

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-10-17
Besvaras senast
2023-10-25 kl. 12.00

Till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2023/24:125 Det svenska pantsystemets framtid

Det pågår just nu ett arbete inom EU med att revidera Förpackningsdirektivet (Packaging and Packaging Waste (94/62/EC)). Syftet är att styra förpackningssektorn mot klimatneutralitet till 2050.

Syftet är mycket bra, men det finns en del detaljer i förslaget som kan skapa stora problem och ge icke önskvärda effekter.

Till exempel föreslår EU-kommissionen att hela 25 procent av dryckesförpackningarna för öl och alkoholfria drycker ska vara återanvändningsbara. Det innebär i praktiken återinförande av returglasflaskor, för svenskar kända som 33 centiliters- och 50-centilitersflaskor. Dessa flaskor utgör i dag cirka 2,5 procent av alla förpackningar som svenska producenter av öl, läsk och vatten placerar på marknaden. De används i dag främst i restaurang- och krogverksamhet, där de är mycket uppskattade, snarare än att de köps och bärs hem av slutkonsument.

Skulle förslaget bli verklighet skulle svensk dryckesmarknad stöpas om helt och leda till återkomsten av röda och blå backar på mataffärer och på Systembolaget. Det är svårt att se nyttan med detta då Sverige redan har uppnått en effektiv insamlingsgrad i ett slutet pantsystem som fångar upp nio av tio förpackningar. Det insamlade materialet blir till nya flaskor och burkar och har samma låga klimatpåverkan som ett system för återfyllningsbara förpackningar. I diskussionerna i Bryssel har det framförts synpunkter om att det borde finnas möjlighet till undantag från kravet om man kan uppvisa ett pantsystem med hög insamlingsgrad och låg klimatpåverkan.

Ett annat förslag som är uppe för diskussion är att alla petflaskor ska innehålla minst 65 procent återvunnen råvara år 2040. För att detta ska uppnås krävs inte bara att alla använda petflaskor samlas in utan också att det finns en form av förköpsrätt på den återvunna råvaran för producenterna som måste uppfylla målet. Annars riskerar de att andra, mer köpstarka näringar, lägger beslag på materialet.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Romina Pourmokhtari följande:

Vilken är statsrådens och regeringens position inför de kommande förhandlingarna?

.....

Johan Löfstrand (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck